

Slaveriet i världen är långt ifrån utrotat. I Matz Eklunds starka film "I am black" berättar vi om vedervärdiga förhållanden i det afrikanska landet Mauretania. Vi får följa Kaaw Tourés skräckfyllda upplevelser som fånge i det mauretanska samhällets slavkultur. Han har torterats och fängslats för att han vågat yttra sig. Touré bor idag i Sverige men har fortsatt att kämpa för de svartas situation i ett land där ca 90 000 människor inte äger rätten till sina eget liv.

Filmaren Matz Eklund vann pris som bästa kortdokumentär på Boden International Film Festival, BIFF Sweden.

FILMFAKTA

Ämnen: Samhällskunskap/Slaveri
Ålder: Grundskola 7-9, Gymnasiet
Speltid: 25 min
Produktionsår: 2023
Språk: Svenska, svensk text
Ursprungsland: Sverige
Artikelnummer: 10124

Producerat av: Matz Eklund
Regi/foto: Matz Eklund

HANDLEDNING

Om filmen:

I'm Black är en film om slaveri i Mauretanien. Mauretanien är det enda landet i världen där det fortfarande finns en klass av slavar, människor ägs av en slavägare och tvingas arbeta utan kompensation. Barnen tas från sina mödrar vid ett års ålder och uppfostras till slavar.

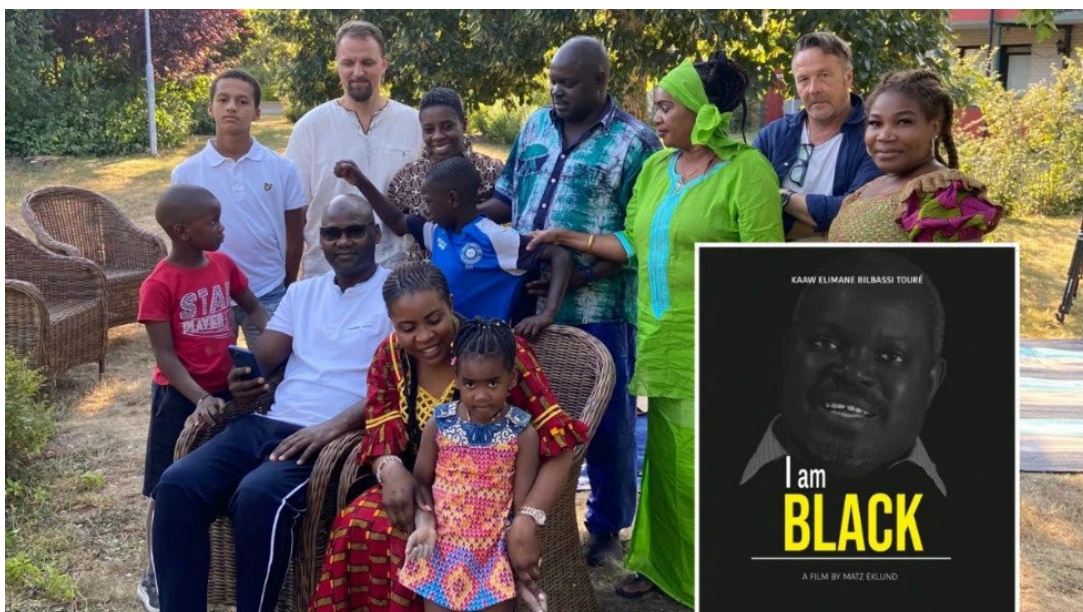

Kaaw Touré bor nu i Kalmar i Sverige och kämpar för att nå ut med denna hemska historia. Han satt redan som 18-åring fängslad i sitt hemland. Han flydde senare Mauretanien först till grannlandet Senegal och efter ett antal år där fick han äntligen politisk asyl i Sverige. Han har alltid och även nu fört en kamp för att kritisera regimen i Mauretanien för att ha blivit av med detta. Som det är nu kan han inte återvända till landet.

”Man föds in i slaveriet. Har ens pappa eller mamma varit slav så blir man det också. Vi hade demokratiska reformer på gång med en vald president som förbjöd slaveri. Han avsattes och nu bryr sig ingen om att det är förbjudet, säger han. Ibland byter slavar ägare. Man kan exempelvis få en slav i bröllopsgåva.”

Mauretanien är inte storpolitik och det verkar vara ett begränsat internationellt intresse för att få till förändringar i landet. Därför arbetar Kaw och hans nätverk som finns spritt över olika länderna hårt med att försöka påverka.

Vi hör hans hemska historia om detta i filmen. Vi har även filmer från Mauretanien och intervjuer med flera i landet om detta. Idag bor Kaaw i Kalmar och är lärare och vi följer honom i hans vardag och i hans kamp mot slaveriet som han bedriver tillsammans med sina kollegor runt om i världen. Slaveri är stöld – stöld av ett liv, stöld av arbete, stöld av egendom. Dessa män, kvinnor och barn lever i trældom både fysiskt och mentalt. Deras sinnen är inte fyllda av drömmar och förhoppningar, utan tankar om förtryck och daglig kamp. Trots allt detta blundar världen för detta! Varför?

HANDBLEDNING

Innan filmen:

Ge en kort introduktion till vad filmen handlar om, inklusive huvudteman som historien om slaveri i Mauretanien, dess moderna manifestationer, och kampen för avskaffande.

Nämn viktiga händelser och lagar som har påverkat slaveriet i landet, såsom den officiella avskaffningen 1981 och kriminaliseringen 2007.

Diskussionsfrågor:

- Vad vet du om slaveri i historien och i modern tid?
- Har du hört talas om slaveri i Mauretanien? Vad vet du om det?
- Vad är dina tankar och känslor kring ämnet slaveri?

Efter filmen:

Det kan vara bra att samtala kring filmen efteråt för att eleverna ska kunna reflektera över det de har sett. Här är några frågor att samtala kring:

- Vilka faktorer bidrar till att slaveri fortfarande existerar i Mauretanien trots att det är olagligt?
- Hur påverkar slaveriet individer och samhällen i Mauretanien?

FAKTA FRÅN WIKIPEDIA

Mauretanien förbjöd formellt slaveri 1981. Trots detta fortsatte slaveri att vara accepterat och slavar köptes och såldes öppet i landet. Den 9 augusti 2007 gjorde Mauretaniens parlament en ny ansats att kriminalisera slaveriet. Uppskattningsvis en femtedel av Mauretaniens befolkning var förslavad 2008. Tio år senare uppgavs att antalet förslavade minskat till omkring två procent, vilket inkluderade tvingad arbetskraft och tvångsgifte. Däremot inkluderades inte de som de facto levde som slavar. FN menade att antalet förslavade fortsatt kunde uppgå till omkring en femtedel. Mauretaniens slaveri omfattade även en rasdimension. Slavägarna var ättlingar till invaderande arabiska grupper och berber-stammar med ljusare hy medan slavarerna var mörka afrikaner.

HANDLEDNING

Slaveri i Mauretanien, trots att det är officiellt avskaffat och kriminaliserat, fortsätter på grund av en kombination av historiska, kulturella, ekonomiska och politiska faktorer. Här är några av de främsta anledningarna:

1. Historiska och kulturella faktorer

- Djupt rotad tradition: Slaveri har funnits i Mauretanien i århundraden, och sociala hierarkier baserade på slaveri är djupt integrerade i samhället. Detta gör det svårt att förändra attityder och beteenden.
- Kastbaserat samhälle: Mauretanien har en kastliknande struktur där vissa grupper traditionellt sett har varit herrar och andra slavar. Denna struktur är fortfarande påverkande i hur människor ser på och behandlar varandra.

2. Ekonomiska faktorer

- Fattigdom: Många i Mauretanien lever i extrem fattigdom, vilket kan göra det svårt för frigjorda slavar att klara sig ekonomiskt. Detta kan tvinga dem att återvända till sina tidigare herrar för överlevnad.
- Arbetskraftsutnyttjande: Slavar utnyttjas som billig arbetskraft, vilket gör det ekonomiskt fördelaktigt för vissa att upprätthålla systemet.

3. Politiska faktorer

- Svag rättsstat: Även om slaveri är olagligt, är genomdrivandet av lagen svagt. Korruption, brist på resurser, och ovilja från myndigheternas sida gör att lagarna inte efterlevs effektivt.
- Politisk vilja: Det har ofta saknats en stark politisk vilja att verkligen utrota slaveriet. Vissa makthavare kan ha personliga eller ekonomiska intressen i att bevara status quo.

4. Sociala faktorer

- Utbildningsbrist: Brist på utbildning bland både herrar och slavar gör att medvetenheten om rättigheter och möjligheter till förändring är låg.
- Socialt tryck: Det finns ett starkt socialt tryck att följa traditionella normer och strukturer, vilket gör det svårt för individer att bryta sig loss.

5. Internationell inverkan

- Begränsat internationellt tryck: Även om internationella organisationer och människorättsgrupper har uppmärksammat problemet, har det internationella samfundet inte alltid varit konsekvent eller tillräckligt kraftfullt i sitt tryck på Mauretanien för att genomföra förändringar.

Sammanfattning

Mauretaniens fortsatta slaveri är resultatet av en komplex samverkan av historiska, kulturella, ekonomiska, politiska och sociala faktorer. För att verkligen utrota slaveriet krävs omfattande insatser på alla dessa områden, inklusive utbildning, ekonomisk utveckling, stärkt rättssystem, och ett starkt politiskt åtagande både nationellt och internationellt.

Länkar för mer information:

Artikel i Amnestypress från 2015:

<https://www.amnestypress.se/notiser/15051/mauretanien-ny-lag-mot-slaveri-men-det-ar-anti-sla>

Svenska FN-förbundet: Fakta om Mauretanien (elektronisk):

<https://globalis.se/laender/mauretanien>

Artikel om Slaveri lever kvar i Mauretanien

<https://sverigesradio.se/artikel/7240877>

Läroplansmål LGR22

Koppling till läroplanen

Syfte

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar förtrogenhet med demokrati och mänskliga rättigheter. Den ska bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle samt om demokratiska processer och arbetssätt. På så sätt ska undervisningen ge eleverna förståelse för vad det innebär att vara en aktiv och ansvarstagande medborgare.

Centralt innehåll

År 4-6

Rättigheter och rättsskipning

- Samhällets behov av lagstiftning samt några olika lagar och påföljder. Kriminalitet och möjliga konsekvenser för individ och samhälle.
- De mänskliga rättigheterna och deras betydelse, inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Principen om likabehandling, inklusive skydd mot diskriminering.

År 7-9

Rättigheter och rättsskipning

- Kränkningar av de mänskliga rättigheterna i olika delar av världen och internationellt arbete för att främja mänskliga rättigheter.

